

Gazetka Zespołu Szkół Energetycznych
w Lublinie

Przewodnik

Przewodnik

Nasi zagraniczni partnerzy

Nr 3/2012

**Kolegium redakcyjne
gazetki ZSE:**

Redaktor naczelny:
Łukasz Borowski

Redaktorzy:
Michał Gurtat
Adrian Borowiec

Opiekunowie:
Jolanta Migda
Elżbieta Bączyńska
Wiesław Regulicz
Leszek Widz

W tym numerze:

**Historia szkoły w odcinkach
Odcinek III - str. 3**

**Z życia szkoły – Strzelnica
Wywiad z panią Wiesławą
Schodzińską - str. 5**

**Stowarzyszenie Absolwentów,
Nauczycieli i Przyjaciół Zespołu
Szkół Energetycznych - str. 7**

**Poczet nauczycieli ZSE
Jerzy Kaczmarek - str. 11**

Ogród Saski w Lublinie - str. 13

**Z fonoteki sora
Deep Purple - str. 16**

Życzenia Świąteczne - str. 19

Konkurs - str. 20

Historia szkoły w odcinkach

Odcinek III

Przez cały czas istnienia szkoła, co wydaje się oczywiste, prowadzi intensywną pracę wychowawczą również w zakresie mozolnego budowania tradycji szkoły. Dnia 29 czerwca 1928 r. odbyła się uroczystość poświęcenia i przekazania szkole sztandaru ufundowanego przez Koło Rodziców. Rodzicami chrzestnymi byli: Zofia Remiszewska - wojewodzina, Zofia Gordziałkowska - dyrektorka, wojewoda Remiszewski, generał Junhg. Poświęcenia sztandaru dokonał ks. dr Paweł Dziubiński, proboszcz parafii św. Pawła w Lublinie. W oficjalnej (zmienionej) nazwie szkoły od roku szk. 1930/31 pojawia się imię patrona. Szkoła nosi oficjalną nazwę: Szkoła Rzemieślniczo - Przemysłowa im. Stanisława Syroczyńskiego. W tym samym roku szkolnym ulegają likwidacji oddziały odlewniczy i modelarski, zaś na początku roku szkolnego 1931/32 powstaje dział elektromonterki na mocy zarządzenia Ministerstwa WRiOP. Utworzenie tego działu uznano za konieczne z powodu istnienia w elektrowni w Lublinie przeszło 1000 abonentów. Tak więc dostosowanie kierunków i form kształcenia

do potrzeb społecznych okazało się działaniem słusznym, bowiem po uruchomieniu Elektrowni Miejskiej w Lublinie liczba abonentów wzrosła do 10000 a brak było wykwalifikowanych elektromonterów. Szkoła, przynajmniej częściowo, zarabia na siebie produkcją warsztatową. Warsztaty produkują i sprzedają pompy studienne, narzędzia ślusarskie i stołowe, odlewy do pomp, klucze szwedzkie, imadła ręczne i stołowe. W roku szk. 1929/30 sprzedano wyrobów na sumę 77.068 zł i uzyskano zysk 26.026 zł. Wynik ten w porównaniu z innymi szkołami tego typu był znakomity.

1 września 1933 roku dyrektorem szkoły został inż. Romuald Zwoliński, który szczególnie zasłużył się dla szkoły. Wychowanek Politechniki we Lwowie, po ukończeniu studiów odbył dwuletnią praktykę zawodową z dobrym wynikiem w fabryce maszyn i kotłów Zakrzewskiego we Lwowie. Po objęciu sta-

nowiska dyrektora doprowadził do zatwierdzenia przez Ministerstwo WRiOP nowego statutu szkoły. Okazało się to konieczne, ponieważ Sejmik Lubelski ze względów finansowych przekazał notarialnie cały majątek szkoły Towarzystwu Szkoły Rzemieślniczej. Formalny akt zdawczo - odbiorczy zawarty został 3 lutego 1933 r. Ostateczne przekazanie całej nieruchomości szkolnej o powierzchni 8308 m² wraz z budynkami i urządzeniami o łącznej wartości 126.352 zł tytułem darowizny przez Sejmik powiatowy odbyło się w dniu 19 grudnia 1933 r. z tym zastrzeżeniem, że Towarzystwo przejmuje na siebie spłatę długu w wysokości 60.000 zł (połowę wartości nieruchomości szkoły). Podjęte energiczne starania przez Towarzystwo i dyrektora Zwolińskiego doprowadziło do spłacenia długu dzięki dotacjom i kredytom Ministerstwa WRiOP. W związku z nową sytuacją i nowym statutem szkoły zmienia się jej nazwa. Od dnia 24.09.1934 roku szkoła przyjęła nazwę: Prywatna Męska Szkoła Rzemieślniczo - Przemysłowa im. St. Syroczyńskiego w Lublinie. Szkoła w tym czasie unowocześnia swoją bazę

materialną, poczyniono poważne inwestycje np. skanalizowano warsztaty i wyposażono je w umywalnie, natryski, centralne ogrzewanie, urządzono laboratorium przy ul. K. Leszczyńskiego, jadalnię z kuchnią. Szkoła i rodzice pomagali uczniom. W roku szkolnym 1933/34 pełne opłaty uiszczają 28% uczniów, zniżki otrzymało 46% , a całkowicie nie płacili 26% uczniów. Szkoła w swym oddziaływaniu przekracza granice Lublina. W tym samym roku jest 20% uczniów z powiatu lubelskiego i dalszych miejscowości. Zorganizowane i instytucjonalne formy przyjmuje praca wychowawcza. Biblioteka uczniowska liczy 490 tomów, a nauczycielska 491. Działa V drużyna harcerska, koło sportowe, koło LOPP i krajoznawcze. Uczniowie mają możliwość nauki gry na instrumencie. W stałą praktykę wchodzi dożywianie uczniów. W tym czasie (1933/34) w szkole uczy się 10 uczniów na wydziale elektrycznym i 146 na wydziale ślusarsko - mechanicznym.

Opracowanie i uaktualnienia:
mgr Małgorzata Tomikowska
mgr Beata Filipowska

Z życia szkoły – Strzelnica

Wywiad z panią Wiesławą Schodzińską

Od kiedy istnieje w naszej szkole strzelnica?

Strzelnica powstała w 1998 roku w ramach prac dyplomowych wykonywanych przez uczniów naszej szkoły. Pod moim kierunkiem utworzono osiem stanowisk strzeleckich do strzelania z broni pneumatycznej. W tym celu przystosowano pomieszczenie dawnej kotłowni, co wymagało dużego nakładu pracy zarówno uczniów, jak też i mojej. Należy dodać, że wcześniej zajęcia ze strzelectwa musiały odbywać się na strzelnicach innych szkół.

W jaki sposób zrodził się pomysł utworzenia strzelnicy?

Pomysł zrodził się z inicjatywy nauczycieli przysposobienia obronne-

go, to jest mojej i pana Witalisa Łopuszyńskiego. Odbywanie strzelań poza szkołą było bardzo uciążliwe.

Jak wygląda w naszej szkole działalność Koła Strzeleckiego?

Od 1998 roku zajęcia Koła Strzeleckiego odbywają się systematycznie: poprzednio 2 razy w tygodniu po dwie godziny, a w ostatnich dwóch latach jeden raz - 2 godziny w tygodniu. Zainteresowanie strzelectwem jest duże. Gdy zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu, Koło liczyło ponad 50 członków, obecnie liczy 35 osób. Co cztery lata wybierane są władze Koła. Przewodniczącym zostaje tradycyjnie najlepszy strzelec. Obecnie jest nim Karol Czajkowski, uczeń klasy 3ct. Co roku odbywają się u nas Zawody Wojewódzkie Szkolnej Ligi Strzeleckiej z broni pneumatycznej, których jesteśmy współorganizatorami wspólnie z Ligą Obrony Kraju. Konkurencja to dwa karabiny pneumatyczne i pistolet pneumatyczny.

Jakie największe osiągnięcia w strzelaniu uzyskali uczniowie Zespołu Szkół Energetycznych?

Od 2001 roku prowadzona jest strona internetowa strzelnicy, gdzie informujemy o osiągnięciach członków Koła Strzeleckiego. Każdego roku startujemy w Zawodach Sportowo-Obronnych „Sprawni jak żołnierze” w eliminacjach rejonowych oraz wojewódzkich, organizowanych przez Kuratorium Oświaty. Bierzemy także udział w wojewódzkich eliminacjach Szkolnej Ligi Strzeleckiej LOK. Występowaliśmy też w zawodach strzeleckich z broni palnej „O srebrne muszkiety”. Przez 14 lat działalności Koła Strzeleckiego przewinęło się około tysiąca uczniów. Spośród wszystkich strzelców należy wymienić najlepszych: Karol Bojanowski, Adam Wroński, Michał Piskorski, Wiktor Pacek, Kamil Wrótniak, Dawid Michalski, Michał Pawluczuk – są to absolwenci naszej szkoły. Obecnie również osiągamy dobre wyniki w strzelectwie, a najlepsi strzelcy to: Karol Czajkowski, Andrzej Szewczak, Bartosz Tarnowski, Paweł Kaszewski, Piotr Niezabitowski, Michał Belniak. O ich osiągnięciach informuje nasza strona internetowa.

Jakie warunki trzeba spełnić, aby uczestniczyć w zajęciach Koła Strzeleckiego?

Warunkiem jest zapisanie się do Ligi Obrony Kraju, z którą Koło Strzeleckie współpracuje, następnie trzeba przejść szkolenie bhp dotyczące zachowania na strzelnicy i posługiwania się bronią oraz systematycznie uczęszczać na zajęcia. W miarę uzyskiwania lepszych wyników w strzelaniu uczniowie korzystają z broni o klasę wyższą.

Czy prowadzenie Koła Strzeleckiego daje Pani satysfakcję?

Zajęcia prowadzę z wielką przyjemnością. Biorą w nich udział pasjonaci strzelectwa sportowego, uczniowie z różnych klas zarówno ci najlepsi, jak i słabi. Atmosfera w Kole jest bardzo przyjazna. Wszyscy się znamy i wspieramy nie tylko, gdy chodzi o strzelanie, ale też w rozwiązywaniu innych często życiowych problemów. Sami dbamy o strzelnicę, we własnym zakresie prowadzimy konserwację i naprawę stanowisk strzeleckich oraz broni. W tym roku szkolnym za zgodą Pani Dyrektora planujemy zorganizowanie wycieczki turystycznej dla członków Koła.

*Łukasz Borowski
Michał Gurtat*

Stowarzyszenie Absolwentów, Nauczycieli i Przyjaciół Zespołu Szkół Energetycznych

14 grudnia 2011 r. w Zespole Szkół Energetycznych im. prof. Kazimierza Drewnowskiego w Lublinie z inicjatywy absolwentów oraz Dyrekcji Szkoły miało miejsce pierwsze spotkanie grupy 13 osób, na którym został przedstawiony statut Stowarzyszenia Absolwentów, Nauczycieli i Przyjaciół Zespołu Szkół Energetycznych im. prof. Kazimierza Drewnowskiego w Lublinie. Po spotkaniu projekt statutu został umieszczony na stronie internetowej szkoły w zakładce Stowarzyszenie i poddany do ogólnej dyskusji. Pierwsze zebranie członków założycieli Stowarzyszenia odbyło się 19 stycznia 2012 r. Członkowie określili cele i zadania oraz przyjęli statut, a także uchwały niezbędne do zarejestrowania Stowarzyszenia. Powołali pierwszy zarząd.

Wszystkie niezbędne dokumenty do rejestracji zostały złożone w Sądzie Rejonowym Lublin – Wschód, a po ich rozpatrzeniu w dniu 10 maja 2012 r. Stowarzyszenie Absolwentów, Nauczycieli i Przyjaciół Zespołu Szkół Energetycznych im. prof. Kazimierza Drewnowskiego w Lublinie zostało zarejestrowane i wpisane do Rejestru Stowarzyszeń pod nr KRS 0000420430.

Tyle historii.

Stowarzyszenie Absolwentów, Nauczycieli i Przyjaciół Zespołu Szkół Energetycznych im. prof. Kazimierza Drewnowskiego w Lublinie liczy 88 członków i wciąż zgłaszają się nowe osoby deklarujące chęć przystąpienia do Stowarzyszenia. Część osób wpisanych na listę uczestniczyło w dniu 16 listopada 2012 r. w I Walnym Zjeździe Stowarzyszenia. Wydarzenia dotyczące działalności i organizacji Stowarzyszenia można śledzić na stronie internetowej szkoły w zakładce Absolwenci – Stowarzyszenie.

Zapraszamy wszystkich chętnych, którzy mają czas i chęci do realizowania celów Stowarzyszenia: „§ 11 Stowarzyszenie realizuje swoje cele przez:

- Aktywizację i organizację środowiska absolwentów i nauczycieli.
- Współdziałanie z organami administracji państwowej, samorządowej, funduszami, instytucjami, firmami, stowarzyszeniami w kraju i za granicą w celu realizacji statutowych celów stowarzyszenia.
- Współdziałanie z władzami, instytucjami i organizacjami zainteresowanymi działalnością Szkoły i Stowarzyszenia.
- Inicjowanie i wspieranie działalności popularyzującej Szkołę i współpracę w tym zakresie z mediami.
- Gromadzenie i aktualizowanie informacji o absolwentach, nauczycielach oraz ich losach.
- Prowadzenie działalności publikacyjno – informacyjnej.
- Współorganizowanie zjazdów i spotkań koleżeńskich, imprez rocznicowych, wystaw okolicznościowych i innych tego rodzaju przedsięwzięć.

- Wzajemne wspieranie się poprzez różne formy samopomocy koleżeńskiej.
- Reprezentowanie interesów zawodowych oraz wspieranie kariery zawodowej absolwentów i nauczycieli Szkoły.
- Inne działania sprzyjające rozwojowi statutowych celów Stowarzyszenia”.

Wszystkim osobom, które przyczyniły się do powstania Stowarzyszenia Absolwentów, Nauczycieli i Przyjaciół Zespołu Szkół Energetycznych im. prof. Kazimierza Drewnowskiego w Lublinie serdecznie dziękuję w imieniu całej społeczności Szkoły.

Dyrektor

Zespołu Szkół Energetycznych im.
prof. Kazimierza Drewnowskiego
w Lublinie

mgr inż. Anna Smolińska

Poczet nauczycieli ZSE Jerzy Kaczmarek

Po ukończeniu studiów w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego we Wrocławiu nakazem pracy zostałem zatrudniony w Technikum Energetycznym w Lublinie, które mieściło się na ul. Czwartek. Był rok 1955. Warunki lokalowe jakie zastałem były niesłychanie trudne. Szkoła nie posiadała odpowiednich pomieszczeń do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego i sportu – brak sali gimnastycznej, boiska i innych urządzeń sportowych. Jednak ten fakt nie zniechęcił mnie – pasjonata do szukania innych rozwiązań np. korzystaliśmy z wypożyczonych przez szkołę sal gimnastycznych, basenu Lublinianki, który mieścił się na ul. Lubomelskiej, oraz pobliskich łąk.

Wyniki sportowe, jakie zaczęli uzyskiwać uczniowie, a także coraz większe zainteresowanie wychowaniem fizycznym i sportem tym bardziej przekonywały mnie o słuszności podejmowanych działań.

Baza sportowa uległa poprawie po oddaniu do użytku nowo wybudowanej szkoły przy ul. Długiej 4a.

Zgodnie z moją specjalizacją i uprawnieniami instruktora lekkiej

atletyki, głównie tej dyscyplinie poświęcałem uwagę, chociaż drugą moją pasją była piłka siatkowa. Zorganizowałem Szkolny Klub Sportowy „Energetyk”, który skupiał chętnych uczniów do uprawiania również piłki siatkowej, piłki ręcznej, piłki nożnej, koszykówki, tenisa stołowego.

Organizowaliśmy w tych dyscyplinach mistrzostwa szkół ponadpodstawowych miasta Lublina oraz województwa.

Niemalą rolę w osiągnięciu dobrych wyników mieli też inni nauczyciele wychowania fizycznego jak: Antoni Cwalina – piłka ręczna, Piotr Sagan – koszykówka, Sławomir Kostecki – tenis stołowy, Józef Krzak – koszykówka, Jerzy Popek – piłka nożna.

Mile wspominam lata 1955 - 72, kiedy byliśmy najlepsi w lidze lekkoatletycznej szkół ponadpodstawowych miasta Lublina. Z tego okresu pochodzą w większości rekordy szkoły uzyskiwane między innymi przez: Jerzego Wierzchowskiego - wzwyż 205 cm; Piotr Olecha - 100 m - 10,6 i 200 m - 21,6; Janusza Kifnera w trójskoku - 15,34 m; Jarosława Jaworskiego w trójskoku - 15,09 m; Waldemara Dziachkowskiego - 400 m - 48,7; Marka Jarosza 800 m - 1:49,3; Andrzeja Maciąga 1500 m - 3:50,5; Janusza Rzedzickiego - 100 m - 11,1; Waldemara Skuzę - 100 m 11,1; Dariusza Dumę w skoku w dal 703 cm; Marka Szczupaka pchnięcie kulą - 14,17 m; Tadeusza Korala 110 p. pł. - 16,1; Waldemara Dadeja - 3000 m przeszk. 10:35,2; Henryka Włodarczyka oszczep - 57,64; Ryszarda Dołgana - oszczep - 61,12 m; Krzysztofa Tusińskiego - pchnięcie kulą - 10,98 m; Marka Grzesiaka - maraton - 2:29:43,0; Dariusza Gęcę skok w dal - 6,94 m; Janusza Miskowicza - trójskok - 14,75; Mirosława Wilka - 200 m p. pł. - 26,9; Wojciecha Lisa - 1500 m przeszk. - 4:35,9 i wielu innych.

Do dzisiaj wiele z nich byłoby najlepszymi wynikami w naszym

województwie w kategorii juniorów i seniorów.

Wielu lekkoatletów Zespołu Szkół Energetycznych na zawsze związało się ze sportem, zostając po ukończeniu studiów na AWF-ie, trenerami bądź nauczycielami: Jerzy Wierzchowski - trener AZS Lublin, Dariusz Gęca - trener ASZ Lublin, Marek Jaros - trener AZS Lublin, Waldemar Nieleszczuk - nauczyciel akademicki - Politechnika;

Mieczysław Granda - trener AZS - piłka ręczna; Tadeusz Okapa - nauczyciel; Henryk Pidek - nauczyciel, trener.

Na trwale w mojej pamięci zapisali się tacy uczniowie jak: Andrzej Gottner - trener kadry narodowej - floret, a także szef wyszkolenia Polskiego Związku Szermierczego; Jerzy Wierzchowski - wieloletni prezes Lubelskiego Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki; Dariusz Gęca - jeden z organizatorów Towarzystwa Lekkoatletycznego; Witold Zimny - prezes Wojewódzkiej Federacji Sportu, Zbigniew Pyda.

Szachiści: Zbigniew Szymczak Avia Świdnik - w 1983 r. został mistrzem Polski, a od połowy lat 80 zaczął osiągać znaczne sukcesy jako trener szachowy; Zbigniew

Pyda KS Start - młodzieżowy mistrz Polski, trener, prezes Lubelskiego Związku Szachowego; Marek Nowak i Artur Niemiec KS Start - drużynowi mistrzowie Polski juniorów; Leszek Rapcewicz - I liga.

Judocy: Piotr Pisula, Jerzy Szejmiec, Włodzimierz Łaguń, zawodnicy KS Energetyk trenowani przez Józefa Tkaczyka, to mistrzowie Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży; Leszek Stasiak i Mirosław Parzymies KS Start - mistrzowie Polski juniorów w koszykówce.

W zespole I-ligowym Budowlanych w rugby grali: Marek Staszczuk, Tomasz Józwiak, Andrzej Zagórski i Artur Czerniakiewicz. Kazimierz Węgrzyn rozpoczął karierę piłkarza w Ładzie Biłgoraj, później grał w Motorze, Hutniku Kraków i GKS Katowice. Stąd awansował do kadry narodowej Polski.

Piłka ręczna - w II-ligowej Lubliniance grali również bramkarz Krzysztof Rzedzicki, Mieczysław

Granda, Tadeusz Okapa, Leszek Stasiak i wielu innych. Krzysztof Wróblewski jako zawodnik Igłopolu Dębica był wielokrotnym reprezentantem Polski w boksie - w roku 1989 został sklasyfikowany na 4. miejscu w świecie w wadze muszej.

Wiceprezydenci miasta Lublina Adam Maciąg i Ryszard Dołgan, prezesi KS Startu Marian Juśko i Tadeusz Kasprzak, Mieczysław Niewiadomski prezes Polskiego Związku Pływackiego, wizytatorzy Kuratorium Oświaty i Wychowania Mieczysław Taraszkiewicz i Ryszard Perkowski, dyrektorzy szkół Jan Chmielewski Zespół Szkół Elektronicznych i Włodzimierz Koślak, Tadeusz Fijałka dyrektor Wodociągów i Kanalizacji oraz prezes KS Start. 37 lat przepracowanych w tej szkole to satysfakcja z uzyskiwanych przez młodzież rekordów sportowych, ale również kształtowanie charakterów, nawyków wytrwałej pracy, odpowiedzialności za swoje czyny i szlachetnej woli walki. To również kształtowanie więzi, przyjaźni i wzajemnej życzliwości.

Zmieniali się uczniowie, przychodzili i odchodzili, ale pozo-

stały kontakty i wspomnienia. Do dzisiaj z wieloma uczniami – sportowcami takimi jak: Tadeusz Koral, Marek Szczupak, Wojciech Lis, Henryk Niedźwiadek i innymi utrzymuję przyjazne kontakty.

Miłym zaskoczeniem było również zorganizowanie w 2012 r. przez Tadeusza Korala towarzyskiego spotkania z dużą grupą lekkoatletów z tamtych lat sportu, gdyż był on jedną z ciekawszych rozrywek, a także możliwości poznawania nowych ludzi i zwiedzania kraju.

Sam również dawałem przykład, jak można przyjemnie spędzić czas niezależnie od wieku. Brałem czynny udział w rozgrywkach piłki siatkowej, tenisa stołowego oraz szachów.

Z drużyną nauczycieli ZNP w turnieju piłki siatkowej zorganizowanym przez Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego w 1962 r. zdobyliśmy mistrzostwo Polski.

Z dużym zadowoleniem chcę podkreślić fakt, iż dobrzy sportowcy byli dobrymi uczniami, umieli łączyć naukę ze swoimi pasjami sportowymi.

Pozytywny wpływ na rozwijanie sportowych zainteresowań miała dobra atmosfera stworzona przez Dyrekcję Szkoły i Radę Pedago-

giczną.

Uczniowie angażowali się w prowadzenie kronik sportowych tworzących historię szkoły. Byli dumni i cieszyli się z dyplomów, medali i pucharów, które zdobyły szkołę.

Osiąganie coraz lepszych wyników przez moich podopiecznych wymagało ciągłego i systematycznego podnoszenia własnych kwalifikacji. Po specjalizacji na WSWF -ie otrzymałem dyplom instruktora lekkiej atletyki, a w 1965 r. trenera II klasy, w 1973 r. trenera I klasy.

Całe swoje życie zawodowe i czas poświęciłem młodzieży i sportowi. Osiągnięcia z tym związane są moją satysfakcją. Uważam, że ten czas nie został stracony i wykorzystany efektywnie.

Moja praca została doceniona przez władze oświatowe, sportowe i państwowe. Otrzymałem wiele wyróżnień, dyplomów i odznaczeń.

Emerytowany nauczyciel
wychowania fizycznego

Jerzy Kaczmarek

Ogród Saski w Lublinie

Dziś, gdy Lublin ciągle się rozwijając, zabudowuje się coraz bardziej i przez to coraz mniej ma świeżego powietrza, Saski ogród jest dla mieszkańców jego prawdziwym dobrodziejstwem. Obszerny, silnie zadrzewiony, urozmaicony lekką falistością gruntu na którym się znajduje, stanowi niezmiernie miłe miejsce dla spaceru...

Tak pisała o Ogródzie Saskim w 1901 r. Maria Antonina Ronikierowa, autorka „Ilustrowanego przewodnika po Lublinie”. Obecnie trwa rewitalizacja tego jednego z najpiękniejszych parków miejskich w naszym kraju. Warto więc przypomnieć historię i dzieje powstania tego obiektu.

Pierwszą próbę założenia ogrodu spacerowego dla mieszkańców Lublina datuje się na rok 1827, w którym to inżynier wojewódzki Feliks Łódzia-Bieczyński zaprojektował park spacerowy zlokalizowany nad rzeką Czechówką, przy tzw. wjeździe lubartowskim. Autorem tego interesującego projektu był odwiedzający miasto z polecenia namiestnika gen. Józefa Zajączka Stanisław Staszyc, natomiast jego realizację przeprowadził prezes Komisji Wo-

jewódzstwa Lubelskiego Ignacy Lubowiecki, autor pierwszego opisu statystycznego województwa z 1824 r. Projekt Bieczyńskiego uzupełnił nadworny ogrodnik Czartoryskich Piotr Vernier, który osobiście kierował pracami wykonywanymi przez więźniów odsiadujących karę na lubelskim zamku. Na terenie parku, któremu nadano charakter krajobrazowy, zasadzono prawie dwa tysiące drzew i krzewów oraz wytyczono alejki spacerowe i miejsca odpoczynku. Jednakże jego lokalizacja na gruntach podmokłych znajdujących się poza granicami miasta oraz sąsiedztwo ubogiej ludności zamieszkałej w dzielnicy żydowskiej sprawiły, że w krótkim czasie tereny ogrodu zostały zniszczone, do czego przyczyniły się również częste wylewy rzeki Czechówki, której wody spię-

trzały się do czterech stóp nad jej poziomem. Do koncepcji utworzenia nowego parku miejskiego powrócono w roku 1837. Lublin był już wówczas głównym ośrodkiem administracyjnym ziem polskich po prawej stronie Wisły, stanowiącym największe po Warszawie (obok Kalisza i Płocka) miasto Królestwa Polskiego zamieszkałe przez ponad 12 000 ludzi i skupiające stosunkowo liczną grupę inteligencji urzędniczej, sądowej, oficerskiej i nauczycielskiej. Sprawiało to, iż miasto było przedmiotem żywego zainteresowania władz centralnych, a szczególnie namiestnika Zajączka, który wielokrotnie był tu osobiście. W tym czasie prace architektoniczne i urbanistyczne prowadzone tu były przez znanych inżynierów warszawskich: Aleksandra Groffego, Jana Stompfa i Henryka Marconiego – jednego z najwybitniejszych architektów polskich XIX wieku.

W marcu 1837 r. inżynier gubernialny Łódzia-Bieczyński (w 1837 r. województwa przemianowano na gubernie) stanął na czele specjalnie powołanego komitetu, mającego za zadanie „Sprawować dyрекcję nad urządzeniem ogrodu publicznego dla miasta Lublina”. Sporządzony przez niego osobiście projekt roz-

planowania parku został zatwierdzony przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego Rządu Gubernialnego, która przydzieliła teren pod jego założenie. Obejmował on obszar około 13 ha leżących poza granicami Lublina – za rogatkami warszawskimi – na gruntach należących niegdyś do Zgromadzenia Dominikanów Obserwantów klasztoru lubelskiego, a następnie będący własnością Kasy Miejskiej. Jego granice wyznaczały od wschodu pozostałości dawnych wałów miejskich, od południa koszary wojskowe (obecnie budynki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego), a od północy osada Wieniawa, administracyjnie przynależna do gminy Konopnica. Zachodnią granicę parku ustalono w roku 1841, kiedy to Bieczyński zaprojektował drogę łączącą trakt warszawski z Wieniawą (dziś ul. Długosza).

Układ przestrzenno-kompozycyjny parku urządzono na modny wówczas wzór ogrodów angielskich, zwanych w XIX stuleciu „dzikimi” lub „naturalnymi”, ponieważ upodobały się do naturalnego krajobrazu. Stąd też sformułowane później pojęcie „parku krajobrazowego”. Falisty, pagórkowaty teren pozwolił na wytyczenie swobodnego układu alei i zieleni. Cały obszar został otoczony fosą i wałami ziemnymi. Nie ustrzegło go to jednak przed dewastacją ze strony żołnierzy stacjonujących w koszarach, jak i mieszkańców Lublina wypasających w parku bydło i konie. Sytuacja ta uległa zmianie dopiero po roku 1860, kiedy to gubernator lubelski zlecił policjantom utrzymanie porządku w parku.

Urządzanie ogrodu miejskiego – formowanie trawników i klombów, wytyczanie alejek, sadzenie drzew i krzewów – trwało kilkanaście lat.

Tylko w pierwszych latach zaszczepiono ponad siedem tysięcy drzew i krzewów ozdobnych różnych gatunków, często odmian unikalnych, ofiarowywanych przez okoliczne dwory, a także sprowadzanych niejednokrotnie z zagranicy. W końcu lat sześćdziesiątych XIX stulecia zadbany i stale upiększany ogród stał się ulubionym miejscem spotkań towarzyskich i dumą lublinian. W tym też okresie, wzorem stolicy, zaczęto go nazywać Ogrodem Saskim, która to nazwa przetrwała do dziś. W następnych latach fosę i wały ziemne otaczające park rozebrano i w roku 1889 zastąpiono ceglanym murem z wejściem ozdobionym efektowną balustradą i neogotycką bramą, obok której wystawiono również neogotycki budynek zwany „Domkiem Ogrodnika” lub „Domkiem Odźwiernego” zbudowany z materiałów uzyskanych przy rozbiorze najstarszego kościoła lubelskiego pod wezwaniem św. Michała stojącego na Starym Mieście. Domek stanowił siedzibę dozorca parkowego, którego zadaniem było utrzymywanie porządku. Tym samym dostęp do ogrodu został ograniczony i, jak pisał pamiętnikarz, „ludzi nieelegancko

ubranych nie puszczają". Utrudnienia w korzystaniu z parku krytykowane były przez miejscową prasę jeszcze przed I wojną światową.

W końcu XIX w., wzorem europejskich parków miejskich i zgodnie z panującą wówczas modą w ogrodzie zbudowano kilka obiektów, do których należały m.in. fontanna, altana chińska, sadzawka z ogrodem wodnym oraz drewniany pawilon ogrodowy będący filią znanej w mieście, reprezentacyjnej i cieszącej się ogromną popularnością cukierni Semadeniego. Wcześniej, bo około roku 1848, park wzbogacił się o stanowiący atrakcję zegar słoneczny, którego tarczę cyfrową wykonano z bukszpanu. W 1937 r. ceglane otoczenie ogrodu wymieniono na niewysoki murek zdobiony owalnymi żeliwnymi elementami.

Po II wojnie światowej, we wrześniu 1950 r., w zabytkowym parku miejskim zaczęto wznosić nowy obiekt przeznaczony na cele kulturalne – muszlę koncertową, którą dwa lata później wyposażono w widownię na 2000 miejsc. Amfiteatr ten służył mieszkańcom miasta przez niemal pół wieku i ze względu na słaby stan techniczny, nie zezwalający na dalsze użytkowanie, rozebrany został w roku 2000. W jego miejscu powstała nowoczesna wielofunkcyjna muszla, którą oddano do użytku w lipcu

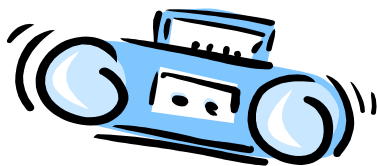
2003 r. Nowa muszla koncertowa zaprojektowana została przez „Elektroprojekt” S.A. w Lublinie, a wykonawcą robót była firma Hen-Bud, która wywiązała się z tego zadania w ciągu 7 miesięcy. Ten nowoczesny pod względem architektonicznym i inżynierskim obiekt kulturalny, wzniesiony zgodnie z wymogami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków bez szkody dla istniejącego starego drzewostanu, udanie wpisał się w zabytkową architekturę parku.

Feliks Łódzia-Bieczyński, inicjator i projektant utworzenia ogrodu spacerowego dla mieszkańców naszego miasta zmarł w Lublinie 13 czerwca 1885 r. i pochowany został na cmentarzu przy ul. Lipowej. Ten zapomniany już dziś człowiek, „zawsze nieposzlakowanego charakteru i wysokiej prawości” - jak napisano o nim we wspomnieniach pośmiertnych, pracę dla miasta i kraju traktował jako obowiązek i swoją obywatelską powinność, a jego działalność na terenie Lublina widoczna jest do dziś.

Jan Lipniewski

Z fonoteki sora

Deep Purple

Deep Purple – brytyjska grupa rockowa. Grupa powstała w niewielkiej angielskiej miejscowości Hertfordshire w roku 1968 (początkowo pod nazwą Roundabout) w składzie: Ritchie Blackmore (gitara), Jon Lord (klawisze), Nick Simper (bas), Ian Paice (perkusja) oraz Rod Evans (śpiew). Deep Purple wraz z takimi zespołami jak Led Zeppelin i Black Sabbath są uważani za pionierów hard rocka i heavy metalu, choć niektórzy członkowie grupy twierdzą, że gatunku ich muzyki nie da się dokładnie określić. Zespół w swojej twórczości często wykorzystywał elementy muzyki poważnej, blues rocka oraz rocka progresywnego.

Właściwa nazwa zespołu - Deep Purple, której twórcą był Ritchie Blackmore, weszła w obieg dopiero po kilku miesiącach istnienia grupy. W okresie działalności zespołu doszło w nim do wielu zmian personalnych. Największe sukcesy Purple odnosili w drugim składzie, zwanym Mark II, w który wchodził: Ian Gillan (śpiew), Ritchie Blackmore (gitara), Roger Glover

(bas), Jon Lord (klawisze) i Ian Paice (perkusja). To właśnie wtedy powstały jedne z najlepszych albumów Deep Purple, które osiągnęły największy sukces, rozgłos i zdobyły rzesze fanów w USA i Wielkiej Brytanii. Albumy *Deep Purple In Rock* i *Machine Head* okazały się kultowymi a zarazem klasycznymi rockowymi albumami, które cieszą się uznaniem do dziś. Mimo że zespół odnosił wiele sukcesów na scenie, jak i poza nią, nie uchroniło to Deep Purple od zawieszenia działalności w roku 1976. Główną przyczyną rozpadu były nieustanne spory i kłótnie między członkami grupy. Szanse na to, że Deep Purple zagrają jeszcze na scenie takie

kawałki jak *Smoke on the Water*, *Lazy*, *Highway Star* czy *Space Truckin*, były niewielkie, co martwiło fanów grupy. W 1984 roku zespół ogłosił jednak wznowienie działalności, co spotkało się z wielkim entuzjazmem zarówno środowiska muzycznego, jak i fanów. W okresie po reaktywacji zespół nagrał kilka dobrych płyt, a największy sukces odniósł album *Perfect Strangers*. W tym samym czasie w zespole dochodziło do licznych zmian składu, co trwało przez kilka lat, i dopiero w roku 1994 skrytykował się taki, który prawie w stu procentach pozostał bez zmian. Jedyną zmianą w tym nowym, stabilnym składzie było

odejście klawiszowca Jona Lorda, który postanowił poświęcić się karierze solowej, a w jego miejsce do Deep Purple dołączył Don Airey. Skład nie uległ już zmianie do czasów dzisiejszych. Mimo że Purple grają już od 1968 roku, nadal cieszą się wiel-

ką popularnością jak na tak renomowany zespół przystało, a to oczywiście zasługa ich wiernych starych, ale też i młodych fanów.

Z ciekawostek: Deep Purple został odnotowany w Księdze Rekordów Guinnessa jako „Najgłośniejszy zespół świata”. Niedawno obchodziliśmy czterdziestolecie *Machine Head*, jednego z najbardziej znanych albumów grupy i z tej okazji takie zespoły jak Iron Maiden i Metallica oraz Carlos Santana postanowili wydać go wspólnie jeszcze raz z własną interpretacją tych kultowych kawałków.

Opracowanie
Adrian Borowiec
(Iron/Boro)

Życzenia Świąteczne !!!

Drodzy Czytelnicy „Przewodnika”,

Na zbliżające się Święta
Bożego Narodzenia życzymy
zdrowia, radości i rodzinnego ciepła.
Niech kolejny Rok 2013
będzie czasem spokoju
oraz realizacji osobistych marzeń

Dyrekcja ZSEn oraz redakcja
gazetki „Przewodnik”

Rozmaitości

Konkurs !!!

Ogłaszamy konkurs na odgadnięcie miejsc wypoczynku nauczycieli naszej szkoły podczas wakacji 2012. Dla zwycięzcy przewidujemy atrakcyjną nagrodę. Kupony konkursowe należy składać do sekretariatu do 1 lutego 2013 roku.

Miejscowość

- a) Tbilisi
- b) Gdańsk
- c) Porto Cervo
- d) Florencja
- e) Makarska

Nauczyciele

- 1) Włodzimierz Arciszewski
- 2) Grzegorz Jodłowski
- 3) Dariusz Kotuła
- 4) Tomasz Koziej
- 5) Wiesław Regulicz

Miejscowość	Nauczyciel
	Włodzimierz Arciszewski
	Grzegorz Jodłowski
	Dariusz Kotuła
	Tomasz Koziej
	Wiesław Regulicz